

عنوان مقاله:

تحلیل دگردیسی اسطوره مهر در شعر آرش کمانگیر سروده سیاوش کسرایی

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش زبان و ادبیات فارسی، دوره 15، شماره 44 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

یوسف نیک روز - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه یاسوج

جلیل خلیلی جهرمی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه یاسوج

خلاصه مقاله:

روایات اساطیری همواره با اشارات و دلالت های رمزگونه و رازآلود همراه بوده است. یکی از این امور شگفتی آفرین، دگردیسی موجودات و پدیده ها به یکدیگر است. دگردیسی به معنای تغییر شکل ظاهری و اساس و هویت شخص یا چیزی با استفاده از نیروی ماوراء الطبیعی است. اسطوره های خدایان و ایزدان ایرانی که به مدد قدرت تخیل انسان خلق می شوند، می توانند به صورت ها و اشکال مختلفی به خصوص شهریاران و پهلوانان زمینی مبدل گردند. تاکنون درباره دگردیسی پدیده های اساطیری و تحلیل آنها و همچنین در مورد اسطوره آرش کمان گیرف کتابها و مقالات متعددی نوشته شده است. منظومه آرش، سروده سیاوش کسرایی به دلیل بازآفرینی و بهره گیری از اصول میتراپیسم و اسطوره ایزد مهر و انطباق آن با شرایط جامعه عصر شاعر از چند گانگی رمزآمیزی برخوردار است. از این رو ضرورت دارد در این مقاله با نگاهی نوآورانه و عمیق به این منظومه ابتدا جنبه ها و موارد دگردیسی اسطوره ایزد مهر به آرش بررسی شود، آن گاه به فراخور اندیشه شاعر موارد تطبیقی با وضعیت جامعه عصر او واکاوی گردد. نگارندگان در این پژوهش که نشان داده اند قدرت شگفت انگیز آرش در دفاع از وطن و شکستن بن بست ها و تحقیر دشمن با استفاده از ابزار خاص اهورایی ناشی از این دگردیسی بوده و توانسته کارکرد مشابهی در عصر شاعر داشته باشد.

کلمات کلیدی:

دگردیسی، اسطوره، ایزد مهر، آرش کمانگیر، سیاوش کسرایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/994135>

